

A „MURAKOZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischer Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“

Izlazi svaku nedelju

Cěna mu je:

Na cělo leto 4 frt — kr

Na pol leta 2 frt — kr

Na četvert 1 frt — kr

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

A nőkről, a nőknek.

Az emberi társadalomnak minden időben megvoltak a maga hibái. A legrégebbi idők durva erkölcséikkel, nagy botlásokat követtek el, az emberi méltóság ellen, melyre a mai finomult érzékű ember száználommal, vagy megbotránkozással gondol. Csak lassan fejlődött gyakran heves küzdelmet kellett a szabadelvű eszméknek kiállani, míg az az emberi társadalmat a mai stádiumába juttatta. Egyik vagy másik osztály elnyomatott, emberi méltóságától fosztatott azért, mert akkor ez volt a jog; ez a helyes, igaz. A görög nem tekintette hasonrangú ember társának a nőt, mert az nem volt képes a hazát védeni, s a hazának terhes szolgálatában nem osztozhatott. A római is háttérbe szorította a nőt, s az őt megillető jogokban nem részesítette. Így, vagy még rosszabb volt ez a többi európai népeknél is.

A kereszténység, mely lerontá a népek között a válaszfalat, a társadalmi osztályok között a különbséget, biztosította a nőnek is jogait s elismertette őt embertársnak. A szűz Mária tisztelete őt vitetett később a nemre is, mely a lovagkor és a trubadaur világ idejében valódi nő imádassá vált.

A nő már itt magához ragadta a hatalmat, s befolyásával gyakran nagy dolgokat az ő szeszélye döntött el. Megalkották az úgynevezett szerelmi törvényéseket, melyek a szívügyekben valódi alapszabályok szerint jogérvényesen ítélt.

Ez volt a provencai költészet virágzása korában. Hogy mire vezettek ezek a törvényeségek, mutatja Endre magyar herceg vége, kit saját neje Nápolyi Johanna fojtatott meg a kecses kezeskéi által font kötéllel.

A lovag ereje által elbizottá, később pedig a kínálózó alkalom által rablóvá lett. Felhagyott a kor bizar eszméjének követésével s lehullott róla a dicsfény. Nem foglalkozott többé hölgye szépségének, tulajdonságának megéneklésével, hanem ment rabolni.

Része van ezen átalakításban a nőnek is. —

Majd a költészet terén is támadtak a reális iránynak megalapítói, s ezek közül némelyik vajmi keveset hagyott a nőn abból, mit az előzőkor költőiesége ráakott.

Boccaccio leghívebb olvasói nők voltak!

A kényuralom idejében, midőn a fejedelem elnyomta népét, a nő jogainak nagyrészt elveszté, s ismét kevesebb lett mint a férfi. Majd később a titokban mindinkább terjedő szabad eszmék, némi önállóságot adtak a nőnek, melv csak látszólagos volt, mint bizonyítja azt a francia forradalom.

Az egész nőnemről s nem egyesekről van szó!

A történelem lapjai bizonyítják tehát, hogy a nő a legujabb korig játékszer volt a férfi kezében. Ennek oka gyengeségében keresendő.

Az egész nőnemről, s nem egyesekről van szó!

A nevelés és oktatás tételnek ugyan folyton kísérletek a még meglévő bajok orvoslására, de minden nagyobb eredmény nélkül. Egyik tudóst akar nevelni a nőből, másik hivatalnokot, a harmadik semmit sem akar neki adni, mert a társadalom még nincs tisztában azon eszközökkel illetőleg, melyek a nőnek rendeltetése célját el akarja érni. Ezen bizonytalan helyzetből kifolyólag egyesek rájuk nézve kellemes ugyan, de egyszerűsminde téves álláspontot foglaltak el.

A kor visszás nevelési rendszere, rájuk nézve felesleges vagy kevésbé fontos dolgot sajátított el a szükségesebbnél, vagy éppen nélkülözhetetlen rovására, s ebből következően nem szerezhetnek világos fogalmat az élet küzdelmeiről.

Trefort Agost miniszter ur Berecz Antal budapesti állami felsőbb leányiskolai igazgatóhoz 1884. évi jan. 15-én kelt levelében rámutat az egyik hiányra, s annak némi orvoslása iránt intézkedik is.

„Megengedve azonban, mondja az idézett levél, hogy a leányok sokat tanulnak, egyet azonban nem tanulnak, egy tudományt, melyre az életben nagy szükségök volna, azt nem viszik magukkal az iskolából az életbe: az értelmet és érzeket az ország gazdasági állapota iránt, mi minden egyes család gazdasági és finaciális állapotával szoros összeköttetésben áll, s minden egyes család jóléte s boldogsága egyik feltételét képezi. A leányok nem tudják, hogy keletkezik mindaz, mit ők élveznek, s az apák vagy férjek nagy bajjal szereznek“ stb. Ez nem csak a nevelő intézetek növendékeire vonatkozik, hanem egyáltalán az egész nemre.

Közgazdasági fogalmaik nincsenek. Nem ismerik a kereset nehézségeit, a tőke és jövedelem közötti különbséget. A nevelés ma csak a külsőségek kifejtésére törekszik (ugynevezett salon nevelés) nem a szükségért, hanem azt használja fel, mi a látszatnak van száma.

Mindenki hízveleg a nőnek, csupán mivel nő s hajlékonyságát felhasználva, gyakran elkábítják fejét, s ennek következtében kivetkőzik nőieségéből. A divat különben is nagy befolyást gyakorol a nő kedélyére, s gyakran magával ragadja. Pedig inkább szánalomra, mint megcsodálásra méltó az a hölgy, ki szórakozásul, az erősebb idegzetű férfiak való sport nemeket űzi. Lovagol, kocsikázik, vadász stb. csupán azért, mert az divat és mert az arisztokratikus körökben ezikk, vagy pedig a különgös, az újság ingere által elhagyja magát ragadtatni Válasszon nőies szórakozást magának, s hagyjon békét puskának vagy kantárnak, nem az ő kezébe való. A kedély nemesis is el van hanyagolva; már az gyakran, mi ugy csillog. Pedig a kedélynemesis eszközök igen élvezetes mulatságot nyújtanak!

A női gyengédséggel nem tartjuk megegyeztetetőknek az anyagi gondokat, s száználommal vegyes bámulás a pillanat ma annak, ki ezen szokás alul kivonva magát, maga erejéből küzd az élet viszontagságai ellen.

Finom, érzékeny kedélye irtózik attól, mi őt a köznap életre emlékezteti. Csak hogy az ilyen kedély nem finoman érzékeny, hanem beteges.

A vagyonszerzés nehézsége ismeretlen előttük, mivel annak ismeretét elsajátítani vagy fölőlegesnek tartották, vagy pedig méltatlanok hozzájuk.

Innen származik azon felfogásuk, mely szerint a legszentebb szövetséget, a házasságot, oly szabadalomnak tekintik, melynek oltalma alatt szeszélyeiket bátran kielégíthetik, mert a férjnek kötelessége az ő szeszélyeit kielégíteni.

A nők válogatóságok, s ezt jól teszik. Válasszák meg leendő férjeiket, de választásukban, ne a vagyoni állás, vagy éppen a rang fokozat legyen az irány adó, hanem az erkölcsi érték. Ha szerényebb jövedelme van is a férfinak, de ha az becsületes, tegyék elébe a vagyonosabbnak, ki erkölcsi tekintetben hátrább áll. Ne a kényelmes életet, hanem a boldogot keressék. A pénz pedig nem mindig kuttje a boldogságnak.

Rendesen a megválasztás csak az anyagiakra terjed ki.

Egy néhány ezer forintnyi vagyonnal bíró nő már kielégíthetetlen igényeket támaszt leendő férje irányában.

Egyáltalán sajátos felfogást táplálnak a házasság felől, a közép osztály leányai.

A szegény napszámos nevében munkaerőt nyer, mert az megosztózik a kenyérkereset faramalmaiban s így házasságával keresete szaporodik.

A kézműves vagy kereskedő, ki nevével egy néhány forintot kap, üzleti tőkét nyer, mely az ő viszonyaihoz képest, telér keresetével, a hivatalnoknak, ki nevével pl. 5 ezer forintot kap, évenként 300 forinttal lesz több jövedelme, mert 5 ezer frtnak 6 százaléka mellett 300 forint felel meg. A nagy birtokos jövedelme sem nem fogy, sem nem szaporodik, mert a nő saját vagyonának élvezője, s azzal szabadon rendelkezik.

Egy régi magyar példabeszéd azt tartja hogyha a férfi adja az ebédet, a nő adja a vacsorát. Vagyis felényi jövedelme legyen legalább is, mint férjének. A nők azonban kik nem ismerik a tőke és jövedelem közötti különbséget, nem így gondolkoznak.

Az a nő ki a férje házához pl. 5 ezer forintot visz, azt hiszi, hogy ő évenként legalább is 1000 forintot fordíthat vágyai kielégítésére, mert 5 ezer forint sok pénz, s abból bátran lehet költeni. Pedig a dolog így áll. 5 ezer forint tőkének évi jövedelme 6 százalék mellett (s ez nem kevés) 300 forint. Tehát az a nő ki 5 ezer forint tőkét vitt, az tényleg csak 300 forinttal szaporította férje jövedelmét. (Ha ugyan)

Ha most már azt az elvet fogadjánk el, hogy a nő fele jövedelemmel bírjon, akkor öt ezer forintnyi vagyoni állásához mérten, egy 600 forint jövedelemmel bíró férfitel megelegedhet. De nem így van ám, mert 5 ezer forintos leány 2—3 ezer forint jövedelmű férfit vár.

Ma napság az Amerikában felkapott eszméket divat követni. Kár, hogy a házasságra nézve nem követik az Amerikaiakat, mert ott az az elv, hogy mindkét fél egyenértékűt biztosít.

Korunk számító hölgyei számitsák ki, hogy mennyi tőkével kell bírn ezen elv szerint egy olyan nőnek, kit egy 1000—1200 forintnyi jövedelmű férfi vesz el. Eltekintve attól, hogy ilyen speculatiókra alapított házasság ritka esetben boldog, s hátrányban leginkább a nők vannak, már csak a házasság varázsának megóvása tekintetéből is, kívánatos volna mellőzése. Alapítsák az kölcsönös vonzalomra, mert az ellenkező esetben a családi boldogság, az emberi társadalom eme fő tényezője, egy elmúlt szép álomképpé válna, s esetleg az elv elterjedése a szegényebb sorsu leányokat sújtana.

Az elmondottak ellen és mellett fel lehet hozni számtalan okot, de azt megdönteni nem lehet. —

Kérdézhető valaki, hogy a nő műveltsége nem-e ér fel a vagyoni tőkével?

Bár ez hoit tőke, de oly szükséges, hogy az napjainkban el nem engedhető s minden esetre értéke nagy. Az a nő, ki anyagi vagyonnal nem bír, de kedves modorral, jó kedéllyel, családiassággal bír, kinek általában a józan nevelés által minden nőies tulajdonsága ki van fejteve, sokkal több kincsét visz a házhoz, mint az, ki ezeknek hiányában van, s néhány ezer forinttal gazdagítja férjét. —

Ne neveltessenek a nők azon rangon felül, melyet hihetőleg elfogálnak, mert az esetleges rosszabb helyzet boldogtalanná teszi őket, míg a fényesebbe könnyű beleszokni. Ne neveltessenek férfiak módja szerint, ne kedveltségük meg velők a nem ő nekik rendelt, szervezetükkel meg nem egyeztethető szokásokat, maradjanak meg nőieségükben, mert csak ezáltal vonzanak, míg az mi őt gyengédségétől megfosztja, lerontja egyszerűsminde azt a nymbust is, mely őket körül fogja melyet megnevezni nem, csak érezni lehet.

— ABU YOKDAN.

H I R E K.

— Simandy Zsigmond színigazgató társulata csak két hét múlva kezdi meg Csáktornyán előadásait, mivel ott, mostani tartózkodása helyén, Mohácsos maga a közönség újabb 8 előadásra nyitott bérletet.

— A csáktornyai tüzoltó egyesület zászlószentelési ünnepélyéhez zászlóanyául Sárossy Lászlóné urnót volt szerencsés megnyerni.

— Muraközi ujmisések. T. Baranasis György és Premus Domonkos perlaki születésű, zágrábi egyházmegyéhez tartozó papüvendékek f. hó 25-én Zágrábban szenteltetnek fel áldozárokul.

— Betörték f. hó 2-án éjjel Csáktornyán F. üveges varazsdi utcában levő boltjába. Elvittek belőle mintegy 30 frt értékű doháy és szivar készletet. A tetteseket nyomozzák.

— Szerencsétlenség a Murán. F. hó 4-én Mihalic domasimeczi lakos a szeményei révén át akarván kelni, lovai megijedtek s a kikötő hidon a révre, onnét pedig a Murába

ragadták az üres hordókkal megrakott szekereket. A lovak menthetetlenül bent veszttek a Murában. 2 hordót sikerült kihalászni és a csikót megmenteni. A kárt szenvedett földmives szerencsésjére nem állt a szekéren.

— A fekete könyvből. Mult hó 26-án megtartott mura-szerdahelyi vásáron N. korcsmáros, Z. zászádegyi lakosnót sátora alól kidobta. A kidobott nő esés közben jobb kezét törte el. — V u g r i n c s i c s Rezső csáktornyai lakos két társával f. hó 9-én H o r v á t h János csicsói (Somogy megye) lakost a baracka korcsmába becsalták s ott az ismert „hol a veres?“ kártyajátékokra készítették s tőle 9 frtot nyertek el; nevezett utas egyén utiköltség hiányában képtelen volt hazamenni. A helybeli esendőség nesztét vévén a dolognak, a helyszíniére ment, de odaértekor csak egyet sikerült a hamis kártyajátékosok közül elcsipni, de az már a nyert osztályrészét elköltötte. — A köznép érdekében jó volna ha eme rossz hirben álló lebujtól őrizkednék, mert ez eset e helyen nem az első.

— Dr. Apáthy István az alsó vidék orsz. képviselője f. hó 4-én Alsó-Domborn volt.

— Jótékonyág. A Stridói m. kir. áll. el. népiskola 1884—85. tanévének zárvizsgálata alkalmával legjobb előmenetelt tanusítottak megjutalmaztatásához, a következő igen tisztelt tanügybarátok voltak szivesek járulni, és pedig: Mélt. B. Knezovich Constantin gond. elnök ur 6 frt. Mélt. B. Knezovich Viktor ur 1 frt. Tek. Vrancsics Károly szbiró ur 3 frt. Főtiszt. Matosovics István helybeli plébános ur 1 frt. Tek. Kozma Márton 2 frt. Főtiszt. Kutnyák Mihály s. lelkész ur 25 db. szent képet. Petritsch Jakab ur 1 frt. s 40 db. olajnyomatu képet. Gregoriucics Imre ur 1 frt. Stern Zsigmond ur 1 frt. Liszt Julia urnó 1 frt. Kalchbrenner Ferencz ur 40 kr. Volf Ferencz ur 60 kr. N. N. 20 kr. Özv. Puklaveczné urnó 50 kr. Sostarics Mária urnó 50 kr. Sajnovics Ferencz közs. biró ur 30 kr. Klement Alajos ur 10 kr. Vogrin N. ur 20 kr. Nemezs Mihály ur 20 kr. Mavrin Antal ur 20. Zsupanec N. ur 20 kr. Özv. Vlasicsné urnó 20 kr. Egy hölgy 50 kr. Alady Lajos ur 20 kr. Reh János ur 20 kr. Pleh Márton ur 20 kr. Nemezs József ur 20 kr. Ambrus György ur 30 kr. Dragin N. ur 20 kr. Zdravcecz Ferencz ur 20 kr. Fortner Mihály ur 30 kr. Perger József ur 20 kr. Kukovics Antal ur 20 kr. Pintarics István ur 20 kr. Krasser N. ur 20 kr, mely becses adományaikért, ugy a megjutalmazott tanulók, valamint a tantestület nevében fogadják ezuton is legforróbb köszönetemet. Stridó 1885. évi jul. hó 6-án Kováts Gyula áll. igazg. tanító.

— Nyilvános köszönet és nyugtázás. A perlaki m. kir. állami elemi népiskola tantestülete által, a tanulók részére rendezett nyári multság költségeinek fedezésére és a

zárünnepélyen történt jutalmazásokra a következő adományok folytak be: A már leszámolt és a képezdei ifjuság közébédje rendezéséből fenmaradt 21 frt 48 kr. az „Alsó-muraközi takarékpénztár“ 10 frt. Kostyál Ferencz 3 frt. Angyel János 1 frt 50 kr. Stöger Sándor 1 frt. Spitzer József 1 frt. Fliszár Miklós 1 frt. Sosterics Péter 50 kr. Ruzsman Balázs 1 frt. Frankl Simon 1 frt. Hirschsohn Zsiga 1 frt. Hajdinyák Gergely 1 frt. Spitzer Jakab 1 frt. Terbócz György 1 frt. Kávrán Lukács 1 frt, Verly Ernő 1 frt. Sümegi József 1 frt. Ebenspanger Miksa 40 kr. Sosterics Pál 1 frt. Csuk Alajos 1 frt. Kriszt József 20 kr. Glavina András 1 frt. Gecező N. 1 frt. Mánarics Imre 40 kr. Csesznák József 2 frt. Novák Lukács 20 kr. Suplika János 50 kr. Sebestyén József 30 kr. Novák Mária 20 kr. Rogyák Bódi 30 kr. Safrancics Mária 50 kr. Baranasic András 50 kr. Stern Frigyes 1 frt. Patafta András 50 kr. Gregorás Mátyás 30 kr. Percsics Márkusné 50 kr. Ujlaki Lőrincz 60 kr. Kutnyák Mihály 20 kr. Mayer Henrik 50 kr. Blazsincics György 50 kr. Banelly Jenő 1 frt. Pichler Imre 1 frt. Összesen 65 frt 38 kr. Ez összegből 34 frt 83 krért 80 db magyar jutalomkönyv és 34 db. horvát imakönyv szerzetetett be és osztatott ki a tanulók között; 25 frt 76 kr. a nyári multság költségeinek fedezésére fordított; a maradvány 4 frt 70 kr. pedig T. Sipos Károly állami iskolai gondnok urnak adatott át, hogy a jövő tanévben szegény tanulók segélyezésére fordíttassék. Fogadják a T. adakozók e helyütt is a tantestületnek a legmélyebb köszönetét. Kötelességnek tartjuk köszönettel megemlékezni Lisziák Lajos és Mágics K. zágrábi papnövendék urakról, akik a hittanban legnagyobb előhaladást tett tanulóknak 8 db. csinos imakönyvet és 10 db. szép képet küldöttek.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ismerve Szerkesztő Urnak a tanügy iránti érdeklődését s ama jó akaratát, mely szerint a tanügyet érdeklő bármely mozzanatnak is szivesen enged tért b. lapja hasábjain; tehát én is egy ilyennek közlésére kérem ki Tekintetes Szerkesztő ur jóakaró sziveségét, a stridói m. kir. áll. el. népiskola zárvizsgálata megtörténtét illetőleg.

A nevezett áll. iskola zárvizsgálata f. évi junius hó 26-án d. e. 9 órakor, előleges isteni tisztelettel vette kezdetét Tek. Vrancsics Károly járási szbiró ur elnöklété s igen szép szamu közönség élénk részvétele mellett. A vizsgálat lefolyása valóban inpozáns ünnepély volt, s oly kitűnő eredménnyel végződött, a mely a legszigorubb kívánalmat is sokszorosán felül mul. A tanulók minden egyes osztályban, oly szép és értelmes feleleteket adtak az egyes tantárgyakból, ugy magyar, valamint ezzel kapcsolatban anyanyelvükön, hogy a hallgató vendégek e bámula-

tos eredmény felett, több ízben kifejezett tetőzés nyilatkozatokkal adtak meglegedésöknek kifejezést. A melyet eléggé indokol ama körülmény is, hogy elnöklő szolgabíró, valamint Kozma Márton urak a vizsga végeztével Gáspárics Tamás, Kotzen Pál, Ambrus György, Nemezs Márton, Petrisek Olga és Gregorincics Ilona legjobbban felelt tanulókat, egy-egy ezüst pénz darabbal ajándékoztak meg.

De a többi szorgalmas és jó előmenetelű, tanuló fáradozása sem maradt elismerés nélkül, mert Stridó város érdemdu polgárai és tanügybarátai összeadott fillérek által az ő megajándékoztatásukat is lehetővé tették. Ez által is kifejezést adva az elért eredmény feletti meglegedésük s az iskola iránt tanusított érdeklődésük és támogatásuknak.

Az ez uton begyűlt összegért vásárolt ajándék-könyvek, más hasznos tanszerek és taneszközök pedig a folyó hó 6-án „Te Deum“-mal megtartott zárünnepély alkalmával lettek a szintén szép számmal megjelent vendég közönség részvétele mellett az illető tanulók között, érdemeikhez mértén kiosztva. Ugyanez alkalommal volt a szavalat, testgyakorlat és ének vizsga, valamint az évi „Értesítő k“ kiosztása is, melynek betegeztével a „Szózat“ eléneklése után a tanév bezárattott.

Meg kell még említenem, miszerint e magasztos ünnepély napján, az összes hegyvidéki tanítók ebédre Főtiszt. Matosovics István plébános urnak voltak szivesen látott vendégei, ahol valóságos lucullusi lakoma, kitűnő muraközi bor és számos szivből jövő fölköszöntő mellett késő délutánig élvezte a társaság a házi gazda vendégszeretetét.

A fent röviden elősoroltakból, tehát világosan látható, miszerint a stridói áll. iskola alig két évi fennállása után egy alapjában teljesen megszilárdult intézménnyé fejlődött és kitűnő eredménye fényesen igazolta, miként itt, Magyarország véghatáran elég erős védbástyaül szolgál a célnak, melyért a magas miniszterium azt felállítani elhatározta. S e minden oldalról nyilvánuló siker, részint Stridó vidék tanügyéért lángoló közönségének, részint ügybuzgó és fáradsámat nem ismerő munkás tantestületének köszönhető.

Stridó 1885. julius hó 6-án.

VERITAS.

Szerkesztői izenet.

... A. - D o m b o r u H. Gy. urnak. A költeményt közölni fogjuk, de majd a kánikulában. Kérését mi nem, hanem a kiadóhivatal teljesítheti.

... S t r i d ó. K. Gy. urnak. Az értesítvényt nem kaptuk meg.

... A. - K r a l j e v e c. T. E. urnó. A beküldött költeményt átjavitva annak idejében közölni fogjuk.

... A „t a n i t ó v i l a g b ó l.“ Kérjük a folytatását is.

... T. S z t. - G y ö r g y. K. urnak; munkat szivesen adunk, kérjük: jöjjön alkalmilag érte.

— B u d a p e s t. A kiállítás leveleket köszönöm. Jövő számunk hozni fogja Jók. a muraközi nép halálvi foglenni a beküldő iránt! A folytatást is kérem időről időre!

— P e r l a k S. urnak. A küldeményt köszönjük! Jövő számunk hozza. Perlakról nagyon keveset közölhetünk, mert bar meg igérték a mi jó ismerőseink, hogy mindenről tudósítanak bennünket, még sem tartják meg szavukat. Önben bízom még, mint aki törődik városával s Muraközzel. Kérem, mindenről, a legesekélyebbről is értesítsen!

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Dobri tolnači.

Dragi prijatelji i susedi, istina je da je porcija jako težka, ali i če bi dobro bilo, da bi samo ono morali plaćati, kaj od nas vlada potrebuje, jer bi se to lahko izplatilo; ali mi imamo i druge i če veke porcije. N. p. porcija naše lenosti dvaput je veška, porcija gizdosti tripot, a porcija bedastoče etiriput je veška kak ona, koju orsag od nas zahteva.

A ove porcije su takove, koje notariuš nemre pomenjšati, nego ako hoćemo posluhnut jednoga dobroga tolnača, onda se moremo nadati, da si pomoremo. Bog pomaže onomu, koj se brini i trudi.

Da bi bila takova vlada, koja bi od podložnikov zahtevala, da bi deseti del svojega življenja za njezino dobro upotrebili, sigurno bi rekli, da je to nemoguće podnesti, akoprem nam lenost i če više vremena odzeme. Za lenostjum dojdeju svakojačke neprelike; lenost nam prikračuje življenje, kajti je spodobna k hrdji i bole nas utradi kak posel.

Ključ koj nam je navek vu ruki svetel ostane navek.

Ako ljubite življenje, najte vreme fra-

titi, ar vreme je on material, iz kojega je življenje napravljeno.

Koliko više vremena potrošimo na spanje, kak je treba, zaboravljaju da se još naspimo, kad budemo vu grobu.

Ako je vreme tak skupno, onda je najveć-i kvar fratitje, kajti izgubljeno vreme nije već moći dobiti. Kroz posel moremo mnogo včiniti s malim trudom. Po lenosti postaje sve težko a po marljivosti lahko. Tko se kesno stane, komaj počne delati, već ga noć dostigne.

Lenjak tak pomalem napreduje, da ga naskorom siromaštvo dostigne.

Nadjenje i čekanje bolših vremena, nikaj drugo znači, nego da si moremo vreme s poslom poboljšati. On koj iz nadanjá hoće živeti od glada vumre.

Nega hasna niti dobička prez truda, i ako nemamo imetka, onda moramo s rukami delati. Me trija je tuliko vredna kak dobro imanje, a trgovina tuliko kak dober stališ, samo da meštriju i trgovinu pošteno i dobro moramo voditi.

Tko je marljiv i poslen človek, netreba je bojati glada, kajti glad pogledne vrata marljivoga človeka, ali neufa nuter iti.

Nije potrebno, da bi tko blago našel

ili bogatstvo nasleduval (herbal.) Posel priskrbitelj dobra, i bog nikaj ne skračuje marljivomu človeku. Denes moramo delati, kajti neznamo kakve nas neprilike moreju zutra prečiti.

Da bi mi svi slugi bili jednoga dobroga gospodara, jeli se nebi sramili, da bi nas na el sprekrizenimi rukami. A kad smo si sami svoji gospodari, jeli se nebi sramili sami med sobom, ako sami sebe vu lenosti najdemo onda, kad imamo mnogo včiniti za sebe i za familiju i za milu domovinu.

Ali bi netko mogel reći, da je jakó počino posla, to je istina! ali kroz volju i marljivost sve je moći zvršiti. Voda koja na kamen čvapa, prevrta ga. Kroz posel i marljivost pregrize miš vuže na ladji i po malom cepapič moći je velikoga hrasta prehititi.

Ali bi netko izmed vas mogel pitati: jeli je moći negda zabavu iskati? Na tó vam odgovarjam: na zabavu obrnjeno vreme je moći hasnvito upotrebiti Naravska stvar da je na to samo marljiv človek mogući, a lenjak nikada.

Tihi miren život jako se razlikuje od lenosti i neposlenosti. Nemojte misliti, da je lenost vugodneša kak posel. Lenost je

mati dugom času. Naproti posel navek pelja k zadovoljstvu, k dobru i k poštenju.

Ali izim marljivosti mora biti i strpljivost i odlučnost, sami moramo za svakim poslom gledati, i nesmemo se stim zadovoljiti, da smonato nekoga drugoga postavili. Obitelj, koja prestoput premenja mesto iz stana nikad nebude tak zadovoljna, kak ona koja na jednom mestu ostane, zato veli poslovica: »triput se seliti tuliko škodi, kak jedenput pogoreti.«

(Dalje sledi.)

Kaj je novoga?

— **Tolvaji su bili** 2-ga o. m. v noći vu čtacunu F. čakovečkog glažara. Odueli su svega vu čtacunu bivšeg dohana i cigarje. Kvar je do 30 frt. Tolvaje išćeju.

— **Dr. Apáthy István** ors. ablegat donjeg Medjimurja je 4 ga o. m. vu Dolnj. — Dobravi bil.

— **Nesreća na Muri.** 4-ga o. m. je Mihalic zvani domašinski poljodolavec čez semenjinski brod prek Mure hotel iti, pak su se mu konji poplašili i na brod, a iz broda vu Muru skoćili. Konji su se taki potopili. Dva prazne lagve i žrebeta su ljudi mogli osloboditi. Na sreću, gospodar nije bil na koli.

— **Vu Španjolskoj** strahovito vladuje kolera. V blizo glavnoga varaša Madrida ležećem varašu: Stranjuezu, koj 6000 stanovnikov ima, svaki den 60—80 betežnikov vumre vu tem betegu. Ljudi pazite, da ov neprijatelj k nam ne dojde. Osobito od nečistoće, prehladenje i pokvarenje zaludca se moramo čuvati.

— **Jeden herceg** vmoritelj. Vu Taljanskoj je Kamporeale herceg jednomu fiakeru rekel, naj ga odpelja vu blizo Palermo varaša ležeće kopelišće. Kućiš je grobjanski odgovoril hercegu. Na to je herceg revolvera zel na prej i strelil je na kućiša. Ali kugla je brata kućiševoga pogodila, koj je s nožom kućišu na pomoć došel. Herceg je i drugiput strelil i kućiša je vu ruke pogodil. Herceg se je sam javil pri sudu.

— **Poslano nam je:** „Izvestje“ preločke magj.-kr ors. pučke škole. Izdal Tóth Sándor ravnajući navučitelj. Vu ovi knjigi vidimo, da su školski odborniki Banelly Sándor predsjednik, skrbitelj: Sipos Károly, notarius: Tóth Sándor, člani: Glavina András, Malek István i Verli Ferenc. Škola priločka ima 8 navučiteljov, medju njimi 2 veronavučitelje i 2 navučiteljice. Škola imala je vu 6 razredah 416 vučenikov i to 401 kr. kath. i 15 žid. Po materinskim jeziku: 12 magjarov, 402 horvatov i 2 nemcov. — Vu cepil — njaku se nahaja: do 6000 komadov 1—2 letah starih drév. Buduće školsko leto, kada se već i četrti razredi odpreju, bude započeto 5-ga septembra.

— **Medjimurski novomešniki.** Gg. Baranašič Gjuro i Premuš Dominik kleriki, priločki sini, budu se 25-ga o. m. posvetili za mešnike vu Zagrebu.

— **Iz črne knjige.** Vu Srdišću, 26-ga juniuša obdržanim sejmju je N. krčmar Z. ženu iz Zasad vun hitili iz štamenta svojega. Vun zhičena žena si je ruku potrla. — **Vugrinčić R.** čakovečki stanovnik svojim pajdaši su 9-ga o. m. Horvath Janoša stanovnika iz Čiče (Somogy varmegija) vu baraku oštariju zvali, gde su ga na kartanje naratali, pak su od njega 9 frtov penez s vkanljivostjum dobili. Ov putujući clovek je svoj čeli strošek zgubil, pak nije mogel dalje putovati. Kada su to žandari zaznali, vlovili su Vugrinčicsa, koj je vre peneze potrošil. Ljudi čuvajte se od takve oštarije i od takvih ljudih!

— **Zahvala.** Priločke ors. kr. škole navučitelji se zahvaluju i račun daju svim onim pošt. gospodam, koji su bili dobri i k podarivanju dobrih i marljivih vučenikov priločkih školah darovali. Ostalo je od onih penezov, koje se je pobralo za obed prepartandistah 21 frt. 48 kr. Darovali su nadalje: Dolnj. Medjimurska šparkassa 10 frt. Kostyál Ferenc 3 frt; Angyel János 1 frt. 50 kr; Stöger Sándor 1 frt; Spitzer József 1 frt. Fliszár Miklós 1 frt, Sosterics Péter 50 kr,

Buzsman Balázs 1 frt. Frankl Simon 1 lrt, Hirschsohn Zsiga 1 frt, Hajdinyák Gergely 1 frt, Spitzer Jakab 1 frt, Terbócz György 1 frt, Kávrán Lukács 1 frt, Verly Ernő 1 1 frt, Sümegi József 1 frt, Ebenpanger Miksa 40 kr, Sosterics Pál 1 frt, Csuk Alajos 1 frt, Kriszt József 20 kr, Glavina András 1 frt, Geczeö N. 1 frt, Mlinarićs Imre 40 kr, Cseszuák József 2 frt, Novak Lukacs 20 kr, Suplika János 50 kr, Böhm Sidney 1 frt, Málek Antal 30 kr, Sebestjén József 30 kr, Novák Mária 20 kr, Rogyák Bódi 30 kr, Safrancics Mária 50 kr, Baranasits András 50 kr, Stern Frigyes 1 frt, Patafta András 50 kr, Gregorics Mátyás 30 kr, Percsics Márkušova 50 kr, Ujlaki Lórinč 60 kr, Kutnyák Mihály 20 kr, Máyer Henrik 50 kr. Blažincics György 50 kr, Banelly Jenő 1 frt Pichler Imre 1 frt. Sve skupa: 65 frt. 38 kr. Od ovih penezov se je kupilo za 34 frt. i 83 krcov. 80 komadov magjarskih knjigah i 34 komadov horvatskih molitvenih knjigah i razdelilo med vučenicah. 25 frt. 79 kr. se je na mojaljušnu potrošilo; ostalo je: 4 frt 79 kr. Ovi penezi su prek dani g. Sipos Károlyju školskomu skrbitelju. Dužnost zvršimo, kada se spomenemo od G. Lisziak Lajosa i Magics K. zagrebačke klerikuše, koji su 8 komadov lepkih molitvenih knjigah i 10 komadov lepkih kipov poslali za one vučenike, koji su vu veronavuku najbolji napredek izkazali. Svi poštuвани darovniki naj primeju našu izvrstnu zahvalu vu ime vučenkah! Priločki navučitelji.

Iz donjeg Medjimurja.

Na prebistne dneve mislim ja,
Oh! Kak hitro minuli su!
Sve stare pajdaše zgubil sem,
Vu samoći živim ja tu.
Bregi i klanjci, gde ste vi sad?
Gde meni radost cvela je;
Gde ptice i Micke pevaju;
Bog zna; gde vas poslaha ve?
Gde gerlec gerlicu poziva
Za mlade delat gnejadieu,
Gde slaviček tak mило peveć
Vu tihom noćnom vremenu:
Gde verhi tečnog sada daju
I tra sladkoga vinčeka,
Gde veselo ljudsto stanje,
Kraj grada štrigovečkoga,
Tam moja misel iz odhadja.
Tam sree moje pelja me,
Jar: sloga, zsevemi povoljne
Dneve, tam meni daluje.

Molnár István.

List iz Štrigove.

Dva liste smo dobili iz gornjeg strana Medjimurja, iz Štrigove. S radostjom damo ovim listom mesto vu „Medjimurju“ ar obedva listi napredek one lepe okolice pokazuju. Čujmo te liste!

Vu Štrigovskoj kr. školi su 26-ga juniuša obdržani bili izpiti. Pred izpitom su navučitelji i deca pri svetoj meši bili. Po devetoj vuri se je pod predsedničtom G. Vrančić Károlya kot. sudca pričel izpit, na kojim je vnogo roditelji nazočnih bilo. Ov izpit je vu vsem izvrsten bil.

— Deca su vu svakim razredu lepo irazumno odgovarjala od svih predmetov tak vu materinskim, kak i vu orsačkim jeziku. Roditelji i svi drugi nazočni su jako zadovoljni bili. Gg. Vrancics Károly i Kozma Márton su po izpitu Gáspárits Tomasa, Kotzen Pavla, Ambrus Gjura, Nemeč Martina, Petrits Olgu i Gregorincics Jelju vučenike s darmi podelili. Iz van ovih u i drugi marljivi i dobri vučeniki dare dobili, koje su stanovniki Štrigove i drugi školski priatelji skupdali.

Ovi dari (knjige i druga vučevna sredstva) su se 6-ga o. m. razdelili kad se je i „Tedeum“ obdržal. Ov den su svi ors. navučitelji štrigovske fare bili pozvani k. Velič G. štrigovskomu plebanušu na obed, koj kakti ovih školah priatelj je s tem hotel pokazati, da je s napredkom takaj bil zadovoljen. Bog ga poživi!

VERITAS

— **Drugi list tak glasi: Dobročinstvo.** Pri štrigovskoj kr, ors. školi obdržavanim zi-

ritu za podarivanje dobrih i marljivih vučenicah sledeća gospoda i gospe su bili dobri penezne dare dati: Gg. Br. Knezovich Constantin 6 frt. Br. Knezovich Viktor 1 frt, Vrancics Károly 3 frt, Matosovits Štefan 1 frt, Kozma Martin 2 frt, Kutnyak Mihajl 25 komadov kpcov, Petritsch Jakob 1 frt i 40 kpcov, Gregorincics Imbra 1 frt, Stern Zigmund 1 frt, Liszt Julia 1 frt, Kalchbrenner Ferenc 40 kr, Volf Ferenc 60 kr., N. N. 30 kr., vdov. Puklavcova 50 kr., Šostarić Maria 50 kr., Šajnovič Ferenc 30 kr. Klement Alojz 10 kr., Vogrin N. 20 kr., Nemeč Mihajl 20 kr., Mavrin Anton 20 kr., Županec N. 20 kr. vdov. Vlašičova 20 kr., jedna gospa 50 kr., Alady Lajos 20 kr., Beh János 20 kr., Pleh Martin 20 kr., Nemeč Jožef 20 kr., Ambruš Gjura 30 kr., Karlsdorfer Lajos 10 kr., vdov. Goričanec 30 kr. Dragin N. 20 kr., Zadravec Ferenc 20 kr. Fortner Mihajl 20 kr., Perger Jožef 20 kr. Klukovič Anton 20 kr. Pintarič Štefan 20 kr., Krasser N. 20 kr. — Sve skupa: 24 frt. Vu ime vučenikov i navučiteljov se svim pošt. darovnikom zahvalujem! Štrigova 1885. 6-ga juliuša. Kováts Gyula ors. škole ravu-učitelj.

Vmoritelj.

(Dalje)

Lovasdy (na stranu). Sina mojega mislim ja se vre nekak prevlećem, ali penezi mi k rukam dođu. Kaj sem čineći? bum se nje odrekel (k Rozi). Ja se nesuprotivim samo sem vas hotel probati.

Šandor. Anda nikaj nepred i njihovu šenitbu?

Lovasdy. Nikaj, nikaj, moj najbolji blagoslov!

Kristina. Koga hoćeš blagosloviti, kad je mladenec skoćil.

Šandor. Ja sem ga nazad dopeljal, prav sim idući videl sem jednoga mladića svega dvojnoga na putu bžati, ja sem ga zastavil i ob svem izpital, on mi je sve valuval kaj ne Šandor mu je ime?

Lovasdy. On je! on jel ali na kolih je skoćil, zakaj bi bil pešice bežal?

Šandor. Potrilo mu se je prvo kolo.

Kristina. Siromak Šandor!

Šandor. Ja sem mu okolnosti povedal i komaj nekak s težkoma ga na povratek bil namolil, obećal sam mu, da ga budem vre ja zagovarjal..

Lovasdy. Dopuščam.

Roza. Dragi, dobri vujček!

Kristina. Još se moram i plakati, tak mi k srcu govori.

Šandor. Anda ga naj nutri pošljem? (Otide)

Lovasdy (k Izaku). Pokehdob su se nekoje okolnosti premenile nakan sem platiti jeden del duga s tim vendar opomenkom, da od procentov ni spomenka nebu.

Pojavljenje šestnajsto.

Miko i Prveši.

Miko. Gospon! pri lesi sem stal, ogledaval se i niti sem kaj videl, niti čul. Ako samo nije neopaženo čez plot skoćil, tak su vendar mladi gospon Šandor pri hiži.

Lovasdy. Poleg tebe bi slobodno jeden čeli tabor soldatov nutri i vun hodili. Konje onoga gospona koj je vezda došel dobro hranite, jesi li razmel,

(Konec sledi.)

CENA ŽITKA.

Kuruza na vagi	6.50	6.75
Pšenica „ „	7.50	7.75
Hrt „ „	6.	6.50
Ječmen „ „	6.	6.50
Zob „ „	6.75	7.—

LOTTERIJA

Gradecu 1885. 11. Juliuša

37. 49. 5. 67. 35.

Szerkesztő: MARGITAI JÓZSEF urednik.

Hirdetések.

295. szám 1885.

Árverési hirdetmény!

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102, 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 4072. 3892. 4368. számú végzése által MÁLITS MAYERCSÁK LAURA és MAJER SALAMON végrehajtók javára KOZLIK JÁNOS ellen 505 frt. 30 kr. tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 627 frt. 60 kr. becsült Kursanecezen kocsi kerekek, hordók, zsupp, göré, gazdasági eszközök, szalma, széna, lóhere, gabna és méhek Ternovcsák és Orehovcsákon, buza, rozs, zab, búkköny, széna, szalma és búkköny-szalmából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Kursanecezen leendő eszközölésére

1885-ik év július hó 20-dik napjának délután 3 órája

és folytatólag Ternovcsák és Orehovcsákon

1885 évi július hó 21-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladni fognak. Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyán 1885-ik évi július hó 4-ik napján.

Molnár József
kik. bir. végreh.

254 1-1

7051. tk. 84.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként NOVÁK MÁTYÁS prekopai lakosnak, GOLUB IVÁN, ILONA és MAGDOLNA prekopai lakos végrehajtást szenvedők ellen 100 frt. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíró területén levő IV-ik hegykerület községben fekvő 212. számú telekkönyvből az 593. sz. tj. kvbe. 399. és 413. hr. sz. alatt átjegyzett és 792 forintra becsült ingatlanok alpereseket illető két harmad része s tartozékai folyó évi

augusztus hó 4-ik napján d. e. 10 órakor IV-ik hegykerület

község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási áruak 10 százalékát, vagyis 79 frt., 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60 t. c. 42. §-ában előírt óvadékos papírban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyán, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál 1885 évi január hó 10-ik napján.

255 1-1

Öltöny szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉPTERMETŰ férfi részére:

Egy öltözetre 3-10 méter	{	jó gyapjuszövetből	4 frt 96 kr.
		jobb gyapjuszövetből	8 " " "
		finom gyapjuszövetből	10 " " "
		legfinomabb gyapjuszövetből	12 frt 40 kr.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlfű. Loden, comms Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat: perwient: doskingot ajánl

Alapított

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyári rektora Brünneben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítésijáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédelés ha posztókereskedési czégekben mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nem felelő posztóvégek kieserítetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogad-
tatnak el.
203 18-20.

MAGYAR SAVANYUVIZ

Széchenyi-forrás

Természetes, nem mesterségesen előállított forrásvíz,
ÖTSZÖRÖSEN VEGYELEMEZVE.

Kitünő asztali víz.
Orvosi kitünőségek által ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi-forrás (Magy. orsz.)	Gleichenbergi (Steierhon)	Radeini (Steierhon)	Krondorfi (Csehország)	Mohai (Magyar orsz.)	Gleishübl (Csehország)	Deutschkreutz (Magy. orsz.)	Gizellaforrás (Steierhon)
97	79	84	48	48	43	41	50

Vogler József, tulajdonos.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.
Főraktár Csáktornyán: SZTRÁHIA TESTVÉREKNÉL.

Hamisítások kikerülése céljából a dugasznak víz felé fordított része „Petanc” körirattal van ellátva.

Nagy tévedés volna, a savanyuvíz jóságát egyedül a pezsgés után megítélni. Azon savanyuvizek, melyek az oly nagybecsült és gyógyhatásos savaknak (alkalium) csak csekély mennyiségét tartalmazzák, — mi által a bor kellemetlen sava kötve és így az kellemes edeskes ízűvé válik, rendszerint erősen habzanak, mert a kevés mennyiségű szesz (szénsav) majd semmi által megtartva vagy kötve nem lesz és így gyorsan pezsgve elpárolog.

Ily vizekről azt szokás mondani, hogy a bort savanyítja. Azonban egészen megbízható felvilágosítást a savanyuvíz értékéről nyújt a vegytani vizsgálat, a mikor a legnagyobb súly a legbecsebb részekre: szénssav, szénssavasnatron, Chlor-natrium és Lithionra lesz fektetve. Azon savanyuvíz mely a fentieket legdusabb mennyiségben tartalmazza, a legjobb.

ÓVÁS. Legújabb időben a stajer forrásokból oly savanyuvizek jönnek forgalomba, melyek vascsövek közt folynak, és melyeknek alkalmazása magyar savanyuvizeknél mint az egészségre káros hatású, tiúva van.

MAGYAR SAVANYUVIZ

245 16 *

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREBEN

Alapított 1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított 1873. évben.

órák és ékszerész, Csáktornyán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű
RÉGI ÓRÁKAT,
ugyszintén
ARANY- és EZÜST TARGYAKAT
javítás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Regi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett optikai áruraktáromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 19—

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Nyom. Fischel F. laptulajdonosnál Csáktornyán.